

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marțea, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:

Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47,

Correspondențele sînt a se adresa la:

Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 37.

Epistolele nefrancate se refuză. — Articuliile nepublicești nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rîndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru de-care publicare.

Revista politică.

Sibiu, în 15 August.

Cu părere de rău începem revista noastră de astăzi, din cauză, că spațiul nu ne iartă a petrece mai mult la două momente, ce le aflăm în „Hon”. Unul din aceste momente este o programă, care „Hon” o pune în gura unui membru al opozițiunii moderate maghiare. Programa poate că este o invențiune, însă ea se distinge prin următoarele: cassarea diurnelor deputaților dietali, reducerea salariilor funcționarilor, reducerea honveților și alianța cu Rusia și altele, pe care acum nu ne dăm mâna a le aminti. Sperăm, că cu altă ocaziune vom reveni mai pre larg asupra acestei programe ciudate în felul ei. Al doilea moment este un articol de fond: „monarchia noastră și România”, în care „Hon” mărturisește, că a recunoscut și recunoaște, ba a și accentuat interesele comune (dintre Maghiari și Români). Recunoașterea aceasta ne interesează și pe noi și am accentuat-o în mai multe rânduri și se poate că vom avea ocaziune a mai reveni asupra ei. De astădată o atingem numai pe scurt.

Kossutismul ia în Ungaria dimensiuni crescînde. Cinci zile după ziua Regelui Stefan, Ungaria serbează aniversarea a 78 a lui Kossuth. „Függetlenség” serbează ziua aceasta cu devisa: „Herunter mit dem Fetzten” și spune cetitorilor sei cu plăcere întemplantarea din Pojon, cum adevărat ocaziunea unei festivități a pompierilor, doi pompieri din Erlau au dat jos un steag împărătesc cu pajura împărătească și l-au călcat în picioare, rostind cuvintele: „Herunter mit dem Fetzten”. („Pester Ll.” deminte scirea aceasta).

Este interesant, că „Nord” proceșce față cu agitațiunile aceste a radicalilor din Ungaria, că Austro-Ungaria nu este în stare a întreprinde

nici o acțiune în afară. Buni „partioți” și „înțelepți” vitezi!

Scopul călătoriei principelui Carol în străinătate n'a încetat nici acum de a fi obiectul discuțiunii în diaristica bucureșeană.

Eată ce cetim în „Alegătoriu” de Marți:

„Scopul călătoriei Mariei Sale Domnitorului prin țările germane este încă învăluit în atmosfera presupunerilor. Nici un organ din țeară n'a putut afirma nimic ca pozitiv în privința acestei călătorii, ci toți am așteptat, că lămurirea se ne vină de preste graniță.

Am înregistrat până acum cele ce am văzut spuse prin unele diare străine, dar totdeauna cu reserva indioleie, căci cine va sci adevărul, afară poate de președintele ministrului nostru.

Vom reproduce astăzi o altă versiune, pe care o citim în importantul diar din Bruxelles, „l'Indépendance belge”, și care este dată de o persoană, ce se pretinde bine informată. Această versiune de altmîntea nu este nouă, pentru cei ce par a fi mai aproape de secretele guvernamentului. Dar se citim în diarul bruxeloz:

S'a hotărît formarea unei nouă tabere în Moldova, pentru 3 Septembrie, tot sub preteștul reparării casarmelor, însă în realitate, pentru a accepta trupele rusești, în cazul când ar cresce nemulțămirea cabinetului din St-Petersburg.

La deschiderea adunărilor se vor întâmpla evenimente grave.

Prin cerurile oficioase se vorbește, și aceste șgomete au mult temei, despre dizolvarea Camerilor actuale și despre convocarea unei Constituante, care se ocupă cu cesțiunea moștenirii Tronului României.

În aceste rânduri se cuprind multe lucruri importante, cari ne obligă a le consemna atențiunii publice.

Mai întâiu pare, că guvernul rusesc este nemulțămît pe noi, pentru că ar fi înțeleș, că forțele României ar fi hotărît să se pună dea curmezișul

Rusiei, când aceasta ar încerca să și tramită, prin țeara noastră, oștirile spre a lua parte la apropiatul act al tragediei orientale. Deja „N. fr. Presse” vorbise despre o astfel de eventualitate, și cele ce se potrec în peninsula balcanică, unde toate poporațiunile sînt agitate de nemulțămiri, par a ne confirma, că această eventualitate n'ar fi tocmai depărtată.

Nu scim ce rol fi-ne va păstrat de înțelepciunea celor dela guvern, în viitoarele impregiurări resboinice, dară după cele ce se scriu prin foile din străinătate pare foarte probabil, că înclinațiunile, dacă nu și hotărîrea guvernului nostru, ar fi mai mult filogermane decât neutrale.

Nu vom critica politica esteroară a guvernului, căci ea nu este încă pozitivă, și ne lipsesc multe din elementele unei complete discuțiuni; ci ne vom mărgini, față cu aceste scrii alarmate, a afirma, că rolul, care ne-ar conveni, mai mult este neutralitatea, cu apărarea țerei în contra ori-cui ar voi să ne violeze teritoriul.

Al doilea lucru însemnat, din redacțiunea organului belgian, este regularea moștenirii tronului țerei noastre. Despre această cesțiune se mai făcuse vorbă, acum vro doi ani, în una din conferențele Senatului.

Măria Sa Domnitoriu neavînd copii, cari să moștenească coroana României, ea ar trece, după constituțiune, la fratele cel mai mare al Al-teței Sale Regale, la principele Leopold de Hohenzollern. Acest principe însă, după câte se afirmă, nu pare dispus a primi coroana României. Care i-ar fi motivele, nu scim. Destul numai, că principele Leopold neprimind succesiunea Tronului, pe cît timp este în viață, coroana României va trebui să treacă la o altă familie domnitoare din Europa, care va fi hotărîtă de Suveranul nostru în acord cu puterile statului.

Pentru regularea acestei cesțiuni, pare că Măria Sa Domnitoriu a ple-

cat în străinătate, dacă este bine informat corespondentul diarului „l'Indépendance belge”.

Nici vorbă și această scire noi o primim cu toată reserva cuvenită, până când motive mai temeinice ne vor da dreptul, de a o lua în serioasă considerațiune și de a o discuta, atît din punctul de vedere constituțional, cît și din cel al intereselor statului nostru.

Cât despre unele șopte, cum că M. S. Vodă Carol ar fi hotărît să abdică, îndată ce s'ar regula cesțiunea succesiunii Tronului, într'ensele și mai puțin credem, căci cunoașcem că dorințele Suveranului care a luat la 1866 destinele României în mîinile sale, sînt mai nobile și că aceste dorințe încă nu sînt pe deplin îndeplinite.

În 23 August n. au avut trupele române la Arab-Tabia o ciocnire mai mare cu briganții bulgari. Trupele au făcut întrebuițare de armele cu foc și au prins mai mulți Bulgari.

Dela Arad

Am primit următoarele: Nr. 16. 1880. Dela Direcțiunea „asociațiunii naționale în Arad pentru cultura poporului român”.

P. T. Domnule! Direcțiunea subsemnată vî aduce la cunoștință, că la 10 Maiu nou a. c. „Asociațiunea națională în Arad pentru cultura poporului român” a intrat eărăși în curentul afacerilor sale.

Impregiurări nefaste au jignit pe un timp activitatea asociațiunii noastre, carea mai nainte luase un avînt atît de îmbucurător.

Cine, cu inima susceptibilă de progresul național, cu interesare de cultura poporului român, n'a simțit cu durere stagnarea lucrărilor asociațiunii?

Care Român n'a dorit ca această asociațiune, acest factor puternic al culturai naționale să se urce eărăși la

FOIȚA.

Dela Sibiu la Ogna și înderēt.

(Schiață de călătorie).
(3 Urmare).

Între ploile cele multe, din vara aceasta, ziua în care călătoriam era una din cele puține cu soare. Căldura era destul de simțită, căci erau oarele acele de după ameađi, când ea e mai intensivă, afară de aceasta că îndeobște, drumul este lipsit de arbori cari s'el umbrească. Aveam noroc că nu ne moleșta și pulbera în toată puterea ei, de oarece era scurt timpul dintre ploii și înșeninar. Drumul de altmîntea destul de bun, pe șesul puțin undulat, despăgubesc pe călătorii, la dreapta cu vederea liberă spre colmile cari continuă dela vile Sibiuului și Șura mare până în dealul Ognei; înainte se arată din departare pădurile Ognei, Șurei mici, Rusciorilor și Cristianului; ear la stînga se vîd, tot în departare, Carpații în frumosele lor variațiuni, îmbrăcați în verdeață închisă.

Drumul că este bun, nu este, pentru că duce spre Ogna. Acesta este drumul cel vechiu al țării, de pe timpul, când stațiunea cea dintăiu postală dela Sibiu era în Mag și când prin Apoldul român eșia drumul la a doua stațiune, la Mercurea. Pe drumul acesta va fi venit Impăratul Iosif II, carea a ramas nemuritoriu în tradițiunile poporului. Este sciut din tradițiunile aceste, că acest împărat iubia a călători în cel mai strict incognito. El vrea să vină în nemijlocita atingere cu poporul ca să cunoască imediat păsurile lui.

Când era să vină la Sibiu, spune tradițiunea, că spre întimpinare, dar și spre al conduce în siguranță prin pădurile cele nesiguve, prin care se străcura pe atunci drumul, la Mercurea a eșit un escadron de husari cu un căpitan în frunte. Impăratul venia călare, îmbrăcat în haine civile, așa cum se îmbrăcau pe atunci pastorii protestanți. Căpitanul se întelneșce cu Impăratul și l'ntreabă, de unde vine? Impăratul răspunde, că vine dela Alba-Lulia, de unde se scia, că s'a aflat mai în urmă Impăratul. Deci

căpitanul se informează dela „pastor” dacă a auzit, fiind acolo, când va pleca Impăratul la Sibiu? „Pastorul” asigură pre căpitan, că are informațiunile cele mai bune și că Impăratul nu pleacă dela Alba-Lulia, decât după trei zile. Auzind căpitanul de întărdinarea aceasta a aflat cu cale a se întoarce cu escadronul la Sibiu și a raporta celor ce l'au trimis despre amănarea sosirei Impăratului. Așa a și făcut. A comandat escadronul înderēt și vîdînd, că „pastorul” este un bărbat inteligent, s'a alăturat lăngă dînsul și a venit conversănd amîndoi până la Sibiu. În capul Sibiuului regulamentul a silit pe căpitan a se despărți de „pastor” și a se pune în capul escadronului. Într'aceea „pastorul” după ce a intrat în cetate a luat-o deadreptul spre palatul lui Bruckenthal. Aci generalitatea, autoritățile eclesiastice și civile asteptau pe Impăratul în jîntă mare. Când a sosit căpitanul dela husari se raporteze, că Impăratul are să plece numai după trei zile dela Alba-Lulia, toți cei adunați făceau omagie lor Impăratului. Căpitanul recunoscînd acum, că „pastorul” cu care a venit pe drum

conversănd era însuși Impăratul a cădut în genunchi și i'și-a cerut iertare. Impăratul însă cu cînoscuta lui afabilitate a tins mîna căpitanului și i'a mulțămît pentru tovarășia ce i'a făcut pe drum.

Deasupra Rusciorilor*) se încrucează drumul de cel dela Ogna spre Cristian. Părăsind drumul istoric și lăsănd Rusciorii la stînga ne întoarcem spre nordvest și, într'un pătrar de oară, am ajuns în capul Șurei mici.**)

Șura mică este un sat lungăreț aproape dintr'o stradă, aședat pe un plan sêrac de apă. Departat de ori ce riu mai însemnat, cît pentru trebuințele de apă, este avisat numai la fântănil, cari se găesc aproape în toate curțile. Bălțile de ploaie din capul satului despre Sibiu sînt pentru

*) Rusciorii este locuit de „Schei” și Români. Scheii acestia ca și cei din Bungard și Cerghid, unicele locuri, unde se mai susțin, sînt remățe de Slavi. Ei vorbesc numai românesc și se deosebesc de Români numai prin religiunea protestantă.

**) Nemțese „Klein-Scheuen”, locuit de Sasi și Români.

nivelul unde a fost, de unde prosperând și înflorind se reverse rațele binefacătoare ale culturii în toate păturile poporului român?

„Asociațiunea națională în Arad pentru cultura poporului român”, — acest institut cultural, unicul în toată Ungaria, rezultatul ostenețelor și sacrificiilor atâtor Români, — se poate oare ca să nu devină paladiul de cultură și literatură română cărora o memoră bravii ei întemeietori?

Cine nu și aduce aminte, că ce era asociațiunea în trecut, ce se făcea o adunare generală a ei în anii de floare, ce importanță culturală și socială avea o adunare generală, cum undula pe strădele Aradului mulțimea Românilor adunați cu sânta devesă a culturii, gata a sacrifica după puțință pe altarul ei — de unde se stêmperă setea de cultură a multor tineri români?!

Prin participarea numeroasă, omulare în contribuiri și prin sacrificii de tot felul, românimea întreagă a recunoscut necesitatea asociațiunei, a dis, că trebuie să trăească, căci mulți tineri lipsiți de mijloace reclamă ajutoriu pe cariera studiului!

Îndemnat de sântenia cauzei și veldnd dorința publică, Preasântia Sa dl episcop eparchial Ioan Mețian a convocat pe 10 Mai nou a. c. adunarea generală a asociațiunei.

La apelul părintesc al bunului arhipăstoriu un public numeros a luat parte cu viu interesare la adunarea generală și după ce a primit raportul comisiunei emise de adunarea generală din urmă despre censurarea soților asociațiunei, a ales biroul adunării generale pe 3 ani, și Direcțiunea asociațiunei pe un an, conform statutelor, precum urmează:

a) biroul adunării generale: președinte Preasântia Sa dl episcop eparchial Ioan Mețian; vicepreședinte prim magnificul dl Sigismund Popovici președinte la tribunalul reg. în Karczag; vicepreședinte al doilea spect. dl Alessiu Popovici avocat în Sânt-Ana; notari: Atanasiu Tuducescu și Romul Ciorogariu.

b) Direcțiunea asociațiunei: director primariu: Ilustr. Sa dl Antoniu Mocsony proprietariu mare; director secundariu spect. dl David Nicoră controlor la sedria orfanală cottensa în Arad; esactor Georgiu Purcariu contabil; perceptor responsabil Dr. Lazar Petrovici profesor; econom Iosif Botto avocat; fiscal Iosif Popovici avocat; bibliotecariu Vasiliu Mangra profesor; membri: Rss. dnii Iosif Goldiș protosincol și profesor liceal, Ioan Bercean protopop gr. cat. apoi dni: Stefan Antonovici asesor la sedria orfanală cottensa, Ioan Po-

povici Dejan avocat, Dr. Ioan Pap avocat, Ioan Beleş avocat, dr. Nicolai Oncu avocat, dr. Gregoriu Vuia medic, Augustin Hamsea profesor, Teodor Ceontea profesor și Aureliu Suciu avocat toți în Arad, și Ioan Cioară preot în Micalaca.

După alegerea Direcțiunei, asociațiunea numai decât s'a instalat în localitățile sale oferite gratis, pe timp de un an, din partea cetățenilor români din Arad; aci în localitățile asociațiunei (în Arad, strada mielului, etajul dela cafeana König) sunt puse la dispozițiunea membrilor: biblioteca, diare etc.*)

Pentruca activitatea asociațiunei să nu sufere nici o întârziere, direcțiunea a aflat de bine a se adresa către întreg publicul român cerându'i scursul la înaintarea scopurilor de cultură ale asociațiunei; deci

P. T. Dta ești rugat cu toată onoare ca având în vedere cultura poporului nostru și springul, ce trebuie să'l arătăm către tinerimea noastră lipsită de mijloace pentru a pute studia și a se învațuți cu sciința, să binevoiesci a te înscrie de membru al asociațiunei pe baza și în înțelesul statutelor, cari le împărtășim în estras lângă acest apel.

Totodată rugăm să binevoiesci a face o listă și a îndemna și pe alți a se incrie de membrii, ear' după înscriere vei binevoi a trimite lista perceptoriului dr. Lazar Petrovici în Arad, împreună cu taca de membru pe semestrul prim, dela fiecarele înscris în lista de membru.

Spre orientare adaugem aci, că on. dame încă pot fi membre.

După ce Direcțiunea va primi lista membrilor, va trimite fie căru o declarațiune prin care recunoașca a fi membru, pentru a o subscrie și retrimite Direcțiunei. Despre banii ce vor incurge la perceptoriul asociațiunei ca tace dela membri, fie care individ înscris de membru va căpeta fără întârziere: cuitanța deadreptul a adresa lui proprie.

Pentru ca publicul să aibă cunoștință curentă despre toate afacerile asociațiunei, direcțiunea va face report și'l va publica în foile naționale.

Arad, 2 Iulie n. 1880, din ședința Direcțiunei „asociațiunei naționale în Arad pentru cultura poporului român”.

David Nicoră, m./p.,
director secundar, ca pres.
Atanasiu Tuducescu, m./p.,
notar.

*) Spre orientarea on. public facem cunoscut și aceea, că pentru direcțiuni sociale și pentru comoditatea cercetărilor, în localitatea asociațiunei se află și restaurațiunea.

rațe și purci un loc de recreațiune, ear pentru oameni un bun isvor de friguri.

Edificiul cel dintăiu, cu care ne întâlnim, când venim dela Sibiu, ca și cel din urmă, când eșim din Sat spre Ogna, sânt două „Memento” întristătoare și deprimitoare pentru iubitorii de întreprinderi industriale din țeara noastră. Este vorba de două mori, cea dintăiu mănâtă de vapor și cea din urmă de cai. Aceasta încețea demult de a asurdi urechile măcinătorilor, de a chinu grăunțele de măcinat și caii, cari erau osinâți, pe lângă post, se întoarce roatele morii, — când s'a ridicat a doua, adecă cea mănâtă cu vapor. Lipsa de o administrațiune corespușătoare, sau scie ddeu ce, le-au făcut succesiv să încete de a lucra și astăzi spun numai călătoriului, că și aici, ca și în Sibiu și în alte părți în giurul și fîntul Sibiuului, nici mori nici fabrici, nu vor să prospereze. A cerceta după cauze nu este treaba noastră și ne-ar opăci prea mult încât n'am mai ajunge la Ogna.

În mijlocul satului, ba nu, în șirul dea stânga al caselor la mijlocul satului este un venerabil edificiu, o vechie biserică protestantă, înegrită de multe influențe a le elementelor din veacuri. Însăși tabla cu cifrele dela orologiul turnului și-a renegat culoarea albă. Ochiul cel mai ager nu este în stare se deosebească, ce arată arătătoriu pe densa. Cei cu ochi mai slabi se îndoiesc, dacă se învêrte pe densa vre-un arătătoriu, care se spună muritorilor timpul în care trăiesc.

Dar turnul acestei biserici scutesce sub acoperemntul seu un clopot, care afară de datorința de a chema pe credinșii bisericii sale la rugă, mai leagă de sine și reminiscențe din trecut.

Sânt triste reminiscențele aceste ca aproape toate ale trecutului din țeara noastră și când ni le aducem aminte vedem, că ori cât de rău este astăzi, ar fi mai rău dacă viitorul ar mai repeți ceea ce a fost în trecut.

Estras

din statutele „Asociațiunei naționale în Arad pentru cultura poporului român.”

§. 1. Scopul societății preste tot e cultura națională a poporului român; eară mai ales înaintarea literaturii române și a culturii sociale prin cetire și conversare, cu delăturarea tuturor disputelor politice. Spre scopul acesta societatea va avê:

a) a da ajutoriu de bani sau altfelu de ajutoriu ori remunerațiune materială studenților, și preste tot tinerilor români mai săraci, cari umblă în institutele de învățătură sau și alt cum se pregătesc pe ori-ce carieră științifică, artistică, industrială, de negoțatorie, sau economică; așa și învățătorilor elementari români, cari în chemarea lor se trudesce cu sporiu de laudă; și autorilor români, cari au lipsă de ajutorință; nu altmintea din timp în timp a întinde ajutorința scoalelor elementare, care sânt în lipsa de cărți și de alte unelte scolare; ear învățăcelor buni a da premie;

b) din produsele literaturii române, mai ales din foile periodice și din gazete, precum și din alte opuri științifice, a compune o bibliotecă spre folosul membrilor societății, și prin aceasta a mijloci: ca iubitorii de literatură încai din biblioteca asociațiunei să poată cunoașca și folosi unele opuri literare mai mari și mai sumptuoase care prin singurătii nu se prea pot căștiga;

c) a instrui o localitate bună pentru ținerea ședințelor și pentru așezarea bibliotecii asociațiunei, cum și spre acel scop: ca acolo membrii asociațiunei, pentru folosirea produselor literare atinse sub b) și pentru înaintarea culturii sociale prin conversare, după ordul casei în toată ziua să se poată lua parte în cetire, în jocuri de șac, de biliard și în altfelu de petreceri culte sociale.

d) a fi cu luare aminte la pasii și opurile acelor, cari se trudesce pe lângă cultura națiunei române, ear mai ales pe câmpul literaturii; a conlucra spre eșirea opurilor literare și artistice române, prin acoperirea speselor editurii, prin difuzarea premiilor, și prin comendarea acelor; apoi în acest modru a deservi de un factor al înaintării culturii naționale române.

§. 2. Societatea va purta aceasta numire: „Asociațiunea națională în Arad pentru cultura poporului român.”

§. 3. Locul de ședință al asociațiunei e orașul Arad.

§. 4. Membrii societății, afară de cei subscriși, care de odată sânt fundatorii acestei societăți, pot fi toți acei cetățeni din Austria, cari au vîrstă deplină, doresc cultura poporului român, au purtare morală nepătată, și spre înaintarea scopurilor societății vor oferi pe trei ani o sumă anuală cel puțin de doi florini, la ce și fundatorii se legătuiesc.

§. 5. Fiescecare membru al societății în adunarea generală are vot decisiv; poate face moțiuni, care se fin de scopul și lucrarea societății: poate comenda membrii

noi; poate fi ales de președinte, vicepreședinte sau notariu al adunării generale, și de membru al direcțiunei, poate cerceta localitatea societății pe lângă observarea ordului casei, și acolo poate lua parte în cetire sau în alte petrece sociale; din contră: e dator a conlucra, în cât numai se poate, spre înaintarea scopurilor societății; a implini credinșios însăreșinările date dela adunare și prin el primite; eară mai ales jumetate din suma anuală spre scopul societății oferata la începutul fiescecărui semestru a depune nainte.

§. 9. Direcțiunea e dețoare la capetul fiescecărui an a da report la adunarea generală despre manipulara trebilor societății; eară deosebi și despre starea scoțelor purtate despre percepțiuni și spese, cum și despre starea fondului instruit al societății.

§. 13. Membrii, cari ar fi moralieșce pătați, sau altcum ar lucra în contra scopului societății, și cari nu ar implini datoriile asupra și primite, — prin direcțiune, cu învoirea celor doue părți de trei din numerul membrilor direcțiunei, se vor sterge din rândul membrilor societății, fără ca aceia să poată pretinde a li se întoarce sumele de bani plătite în casa societății.

Din Bucovina.

(Cor. orig.)

Nu mai puțin ședemămănu ai trecut de când i-a încredințat I. P. S. d-lui Silvestru Morar provedața și grația imperială toiagului arhipăstoresc și pare că trece prin trupul dieceșii deprinse prin împregiurări dușmane la cea mai stricicioasă neactivitate o viață nouă și odată cu densa și dulci și frumoase nădejdi de un viitor înflorit și binecuvântat. Cine a avut privilegiul de a observa nepărtinitor și de aproape năvălirea fatalităților orbe asupra acestei nefericite provincii, cine cunoașca ranele țerei și starea clerului în privința conștiinței naționale nu va pute nega, că lucruri mari și de importanță istorică asteaptă pe acea mână îndrăznească, ce va avê curajul de a strămuta cu voință firmă și stăruință neobosită împregiurări condiționate de multe decenii triste și violente. Și mâna, ce scie binecuvânta și potoli dureri și rane, i-a scie fi de fer, scie înfrunta viscolii și fortune pentru idei mari și binecuvântate.

Reforme salutare se pregătesc acum de mai multe luni în sinul consistoriului sub auspiciile I. P. Sale prea demnului mitropolit. Bucovina întreagă presimțesce, că se află în acceptarea unui eveniment însemnat, că sinodul provincial nu va întârzi. Primele începuturi ale acestor reforme, ce încoardă astăzi toate puterile lucrătoare ale consistoriului au eșit chiar în aceste zile la lumină, convorbim aici „reintroducerea modului bisericeșc de instituire, a decăchirotisistia

Se țice, nu scim dacă este adevărat ce se țice, că în timpurile mai vechi antemarțiale Sașii din Șura mică și-au procurat un clopot cu sunetul cel mai frumos, ce se poate aștepta dela un clopot. Patricii sibiiani invidiau pe conaționali și coreligionarii lor din Șura-mică pentru achiuziunea aceasta. Ei, în puterea lor nefermărită de pe atunci, au vrut se ducă clopotul la una dintre bisericile protestante ale Sibiuului și Șurenii fiind săteni se mulțamească cu alt clopot, ce patricii sibiiani li'l vor da în schimb. Când era să se escute voința patriciană în contra voinței locnitorilor săteni, unul din Sașii șurenii s'a suit cu un ciocan mare în turn și a stirbit clopotul. Patricii prin fapta aceasta au fost împedecați în realizarea prepoțenței lor.

Încă o reminiscență din trecut și mergem mai departe. Când ajunge omul în capetul strădeii, că se cănească la dreapta spre Ogna, la stânga observă case mai mici din material mai puțin solid de cum sânt casele sășeci. Între casele aceste, la capetul satului,

dacă cauți bine și cu deamărunț, zăresci și o bisericuță foarte modestă. Sânt casele Românilor și biserica românească.

Bătrânii spun, că în timpurile vechi, când aprobatele și compilatele prescriau și cum să se îmbrace și cu ce să se îmbrace Românul, era oprit ași clădi și locuințe solide și chiar și biserici. Nici fumului nui era permis să ese printr'un horn, cum eșia dela națiunile privilegiate, ci trebuia să ese în podul casei, de unde era treaba lui cum se va duce mai departe. Pentru a scăpa de șicane de aceste nu era alt mijloc decât schimbarea religiei. Aceste au fost cauzele de Români de aici ca și cei din Hamba și alte comune pe la anii 1830 și mai încoace au trecut la biserica greco-catolică.

De când s'au schimbat împregiurările politice se schimbă și clădirile în care locuiesc Românii și chiar și bisericile româneșci. Urmele însă tot se mai cunosc.

(Va urma.)

titularilor cu împertășirea distincțiilorlor corespunzătoare și Ordinea rangurilor liturgice bisericesci, orânduiri publicate prin nr. 15 a. c. a. „foaiei ordinațiilor consistoriului arhiepiscopesc edat în 6 August st. v.“

Ce privește prima orânduire apoi sântem nevoiți de a admira pe lângă zelul de a organiza diecesa Bucovinei întocmai după normele canonice și fineața politică a acestei reforme. Ea este menită de a încuraja pe membrii clerului atât regular, cât mai cu samă secular în necontentită lucrare pentru folosul bisericeii și al națiunii. Dăm loc aici celor mai principale decretări:

Arhimandritul actual al consistoriului ca întâiul demnitar și vicariul general al arhiepiscopului în agendele singurate ale administrațiunii bisericesci primesce după depunerea jurământului de fidelitate și de ascultare la inaugurarea și oficiul său: chirotsia corespunzătoare și ca distincțiuni cuvinte demnității sale: epigonatiul, crucea de piept pe coarde roșe și toaigul împreună cu mitra arhimandreasă.

Archipresbiterul actual al bisericeii catedrale ca priorul corului de a stânga Arhiepiscopului și membru al sinclitului arhiepiscopal, precum și asesorii și consilierii actuali și onorari ai consistoriului arhiepiscopal, cari ca membrii ai corului de a dreapta arhiepiscopului sunt, după arhimandritul consistorial, cei dintâi funcționari și demnitari, primesc după depunerea jurământului de fidelitate și ascultare chirotsia bisericească de Staurofori după titulele corespunzătoare oficiilor lor speciale și ca distincțiuni a oficiului lor și a demnității erarhice: epigonatiul și crucea de piept pe lanț de aur.

Mai la vale ăce numita orânduire sub VII următoarele:

„În privința recunoștinței de merite extraordinare și de conduită exemplară a vre unui membru din statul clerului secular prin conferirea mitrei ne vom rezolvi, după ce mai înainte vom consulta pre prea sântiții episcopi sufragani“.

Să apliceam aici aceste puține parafrase scoase din noua orânduire la present și să dăm samă nepărtinitoare despre acele persoane, ce sânt chemate a fi primele părtașe ale acestei distingeri.

Actualul arhimandrit consistorial I. P. S. Arcadiu Ciupercovici este cunoscut cetitorilor „Telegr.“ ca un bun și meritat Român, el a avut mare parte la arangiarea festivităților pe mormântul lui Stefan; el este destinat de a purta drept dovadă de înalta sa demnitate mitra arhimandreasă.

Bărbați, ce sânt chemați a purta ca respălată pentru sarcina grea a oficiului lor consistorial crucea de piept, o distingere întrebunțată până acum numai față cu arhimandriți, sânt următorii:

1. Consilierul activ dr. în s. theol. Ioan Zuranovici, protopresbiter, ablegat dietal și vice-căpitan al țerei. D-sa ocupă în present postul cel mai greu și responsabil în consist. arhiepiscop. și a sciut să și câștige prin necurmată sa activitate renumele unui deregător perfect și stima generală. În timpul acest din urmă a devenit dr. Zuranovici un sprigin firm al partidei naționale din dieta țerei, ceea ce are o rară însemnătate, fiind numitul domn vice-căpitanul Bucovinei. Amintim aici în treacăt, că Dr. Zuranovici a fost îndrăneștul soț al I. P. S. Iubutului nostru metropolit în opozițiunea acestuia față cu adormitul în Domnul episc. Haeman.

2. Consilierul activ dr. în s. teol. Vasiliu Iliasievici, protopresbiter, membru al consiliului scolastic al țerei, membru al consiliului comunal. Acest

bărbat escelează prin caracterul seu esemplar și o tăcută activitate nu numai pe terenul consistoriului, ci și în acele ramuri diferite de obicnuita sa ocupațiune, căror le aparține el de un timp îndelungat încoace.

3. Consilierul activ Mihai Comoroșan, potopresbiter, unul din favoriții lui Haeman, un bărbat, ce a sciut să și câștige prin rutină ceea ce i lipsia în sciință. D-sa ar fi însă un membru prețuit al consistoriului, dacă nu s'ar face influența partidei rutene, de care se ține și ăisul consilier domnitor în toate lucrările lui deregătoare. Energia și ochiul adev. a I. P. Sale mitropolitului va cunoaște însă și va delătura de sigur toate mișcărilor stricicioase interesului bisericesc în sinul consistoriului.

4. referentul consistorial Constantin Luceșcu, archipresbiter catedral, un bărbat vârstnic și adese numit între candidații scaunului arhiepiscopal. Cele dișe în privința consilierului Comoroșan se referesc și la dsa, observăm numai, că pâr. Luceșcu nu are acea energie, care să l facă întogmai așa de însemnat ca partisan.

5. consilierul onorar, profesorul de universitate Eusebiu Popovici, protopresbiter, membru al consiliului scolastic al țerei, în timpul de față rector magnific al universității din Cernăuț, are renumele de a fi spriginul învățat al consistoriului și teologul cel mai erudit și escelent al dieceii Bucovinene. Rara sa erudițiune a respectat ministeriul prin acordarea unei vacanțe de doi ani pentru finirea opului seu: „Istoria bisericeii orientale, pe care l așteaptă cu nerăbdare demult teologia resăriteană, ca un teasur neprețuier.“

6. consilierul onorar, profesorul de universitate Isidor caval de Onciu, protopresbiter. Numitul domn desvoaltă o rară activitate nu numai ca profesor ci și la diferite ocașuni în traiul politic și social al micei Bucovine și este pe lângă toate celelalte calități însemnate și un patriot înlocat. Unul din fundatorii principali ai „societății pentru lit. etc.“ a fost el în mai multe rânduri în comitetul ei și a desvoaltă o deosebită diligență.

Sfârșindu-se aici rândul bărbaților destinați prin numele decorățiunii, finim și noi convorbirile noastre despre această nouă reformă și ne ocupăm cu două dorind I. P. S. Dr. Morariu să se afle cât mai curând în plăcuta pozițiune, de a pute decora pe unul din acești demni bărbați cu mitra destinată pentru clerul secular.

A două orânduire a fost de trebunță necesară și ne scutesce prin această însușire de ori-ce comentare. La vale urmează ea în deplina ei, cum a fost odată sub IX în numita foie:

„Observându-se, cumcă în privința rangurilor liturgice și însuși ale celor oficiale se nasc adese îndoieli credem a fi indegetat, de a face și în privința aceasta rënduială și așa stabilim următoarea ordine a rangurilor liturgice-bisericesci:

1. Archimandritul actual al consistoriului și vicariul general al arhiepiscopiei.

2. Archimandriți, respective staurofori, cu mitra.

3. Ceilalți arhimandriți și staurofori cu distincțiunea crucei de piept.

4. Protosingelii, egumenii și protopresbiterii cu distincțiunea epigonatiului.

5. Singelii (ieromonachii) și esarchii arhiepiscopali (preoții seculari) cu distincțiunea brului roșu.

6. Profesorii și docenții teologiei, cari nu a încă demnități superioare și prepoziții seminarului clerical.

7. Doctorii de teologie, cari fiind preoți, încă nu a demnități superioare și caticheții definitivi ai școlilor mijlocie.

8. Parochii, ce nu a încă oare care demnitate superioară, învățătorii definitivi de religie, vicarii monăstirești, ieromonachii catedrali (archinul, periodotelul).

9. Caticheți provizori, vicarii (cooperatorii) parochiali, și ieromonachii cei tineri.

10. Archidiaconul arhiepiscopal.

11. Ierodiaconii ceilalți din eparchie.

Așa împlinesc noul mitropolit energie și fără preget acele reforme, cu ale căror statorite parțială s'a ocupat fericitul mitrop. și archiepisc. Teofil Bendela prin tot timpul scurt al păstoriei sale precum și antecesorul I. P. S. d-ului Morar ropausat în domnul arhiepiscop Blajevici. Fie voia celui înalt și sfânt să stee acest stălp al credinței nesurpat lungă vreme și să înfrunzeze neobosit și necurmat năvăliri dușmane.

Varietăți.

Escel. Sa dl ministru Trefort a vizitat condus de dl superintendent Dr. G. D. Teutsch biserica cea mare evangelică, cursul de limba maghiară al învățătorilor evangelic și curtea statului. La 10 oare a primit autoritățile civile și eclesiastice. Consistoriul nostru a fost condus de Escel. Sa P. Archiepiscop și Metropolit Miron Romanul. La 12 oare a vizitat muzeul bruckentalian. După un dîner în cerc mai restrins, la dl superintendent, a urmat excursiunea la Csnădie și Csnădioară. Seara a fost masă la dl superintendent. — Eri pe la 12 oare a făcut vizită Escel. Sa dl ministru la Escel. Sa P. Archiepiscop și Metropolit, de unde condus de acesta a vizitat Seminarul Andreian, cu care a fost foarte îndestulit, și biserica noastră din cetate. La 2 oare a fost prânț splendid la Escel. Sa P. Archiepiscop și Metropolit, la care au luat parte generalitatea, capii regimentelor și dicasteriilor eclesiastice și civile. Sub decursul prânțului capela regim. de inf. Nr. 31 a executat mai multe piese. La 4 oare dl ministru a făcut o excursiune la Ogna. Astăzi la 8 oare dimineața Escel. Sa dl ministru pleacă spre țeara Oltului și atingând Făgărașul se va opri la Brașov.

* (Necrolog). Ioan Droc, paroch gr. or. în Rășinari, în etate de 71 ani, 47 a fericitei căsătorii și 43 a păstoriei sale, împărțat și ss. taine după o lungă și grea suferință a repositat în Domnul în 14/26 August a. c. la 12 oare a. m.

Rămășițele sale se vor așeza spre vecinică odihnă Sămbătă în 16/28 August în cimiteriul din Rășinari la 1 oară după ameași, — la care festivitate de doliu se invită toți amicii și cunoscuții decedatului.

Rășinari, 15 August 1880 st. v. Paraschiva Droc născută Sirbu, ca soție, Ioan Droc, administrator protopopesc, ca fiu, Ioan Droc Mjtre, Comșa Mitrea, ca nepoți, Vasilie Droc, Nicolau Droc, ca frați.

* (Postal). Locurile de magistrii postali sânt de ocupat pe lângă depunerea unei canțiuni de către 100 fl. v. a. la următoarele stațiuni:

a) la stațiunea postală din Kaszon Uyfalu (comitatul Cic). Emolumentele acestui post sânt: salariu anual de 200 fl. apoi paușale pentru cancelarie 40 fl. și pentru expediții 1250 fl. v. a.

b) la stațiunea Gurgiul Sânt-Imbrului (comit. Turdei) cu salariu anual 120 fl. paușale de cancelarie 40 fl. și de expediții 320 fl.;

c) la stațiunea Feldioara (comit. Brașovului) cu un salariu anual de 160 fl. apoi paușale pentru cancelarie 40 fl. și pentru expediții 300 fl. v. a. Doritorii de a ocupa aceste

posturi au să și trimită suplicele lor în restimp de 3 săptămâni la direția postală din Sibiu.

* (Himen). Dl Basiliu Dan și d-soara Ana Ioan Pinciu vor celebra religios cununia lor, care se va ține mâine în 29 August a. c. st. n. în biserica gr. or. din Ibașfalău.

* (Alegera) noilor membrii în locul celor scoși prin sorți din comunitatea orașului Sebeș se va ține în 3 Septembrie n.

* (Comitatul Sibiului). Comitetul central electoral este conchemat pe 1 Sept. n. spre a deșbate asupra reclamațiilor contra conscripțiunii de alegători și spre a statori lista alegătorilor pe anul 1881.

* (Batalioane noue de vânători) se vor înființa, după cum ne spune „N. W. Extrablatt.“ Ministeriul de resbel din Viena a hotărât adecă a înființa 10 batalioane noue de vânători, o hotărâre, care s'a primit deja și din partea Majestății Sale Impăratului.

* (Trăsnet). Luni în 23 August n. descărcându-se asupra Ognei lângă Sibiu o vreme grea a trăsmit în sala de mâncare din hotelul dlui Haydecker, dar din norocire n'a lovit pre nimenea.

* (Pater Horn), duhovnicul mânăstirei Ursulinelor de aici, după pofta intriganților șovinisti din „Kelet“ este demisionat pentru lipsă de „patriotism.“

PARTEA ȘTIINȚIFICĂ ȘI LITERARĂ.

Genesis evangeliilor.

(Studiu biblic).

Ἐγενετο τὰς γὰρὰ εἰς. Ioan 5, 39.

(20 Urmare).

D. Evangelia după Ioan.

(Urmare).

Dar ori cât de mare a fost deosebirea dintre popor și învățații lui, și în consecență forma învățăturilor lui Iisus — totuși a trebuit să fie oarecare asemănare între modul expunerii pentru popor și cărturari. A trebuit să fie, căci unul și acela este, care vorbește, și unele și aceleși idei desvoaltă în ambe casurile.

Și Evangeliile în totalitatea lor ni se presentă în adevăr ca nesc surori, cari în multe trăsuri caracteristice trandază o mare asemănare. Aceste le aflăm atât în formă cât și chiar în cuprins.

Dacă la Sinoptici, predominază exemplele, apoi aceste nu lipsesc nici la Ioan²²⁾ și dacă la ei sentențele sânt caracteristice, la Ioan încă le aflăm cu abundență²³⁾.

De altă parte însă forma caracteristică a Evangeliei după Ioan, dialogul — în dispute cu contrarii sei sau convorbire cu învățaceii sei — nu lipsește nici la Sinoptici. Exemplificările sânt superfue.

Astfel în ce privește forma, deosebirea nu este așa de mare încât să ne pună pe gânduri. Forma dominantă dela Sinoptici o aflăm și la Ioan și întors. Prin urmare, atât deosebirea cât și înrudirea fiind naturalmente reclamate de împiegurările istorice, în loc să fie o dovadă contra autenticității, sânt chiar o neresturnăveră mărturie pentru autenticitatea Evangeliei.

Dar nu numai în formă, ci și în expresiuni înrudirea dintre Ioan și Sinoptici este mai pe sus de toată îndoiala. Drept dovadă ne vom mulțami cu estragera unor citate înșirate de Dr. Luthardt în op. cit. og 85 seqq. rămânând ca lectorul să colăționeze și să se convingă.

²²⁾ Este destul să ne provocăm la cap. 4. 6. 10. 15.

²³⁾ Es. of. 2, 19 seqq. 5, 17. 6, 27-62 seq. 7, 33 seq. ș. a.

1. Ioan	2, 19.	II cu Mateiu	26, 61.	Marcu	48, 58.	Luca	15, 29.
2. "	4, 44.	II cu "	13, 57.	"	6, 4.	"	4, 24.
3. "	5, 8.	II cu "	9, 6.	"	2, 9.	"	5, 24.
4. "	6, 20.	II cu "	14, 27.	"	6, 50.	"	—
5. "	6, 35.	II cu "	5, 6.	"	—	"	6, 21.
6. "	6, 46.	II cu "	11, 27.	"	—	"	10, 21.
7. "	12, 7.	II cu "	26, 12.	"	14, 8.	"	—
8. "	12, 8.	II cu "	26, 11.	"	14, 7.	"	—
9. "	12, 25.	II cu "	10, 39	și 16, 25.	8, 35.	"	9, 24, și 17, 33.
10. "	12, 27.	II cu "	26, 38.	"	14, 34.	"	—
11. "	13, 13.	II cu "	11, 27.	"	—	"	10, 22.
12. "	13, 16 și 15, 20.	II cu "	10, 24.	"	—	"	6, 40.
13. "	13, 20.	II cu "	10, 40.	"	—	"	10, 16.
14. "	13, 21.	II cu "	26, 21.	"	14, 18.	"	—
15. "	13, 38.	II cu "	26, 34.	"	14, 30.	"	22, 34.
16. "	15, 21.	II cu "	10, 23.	"	—	"	—
17. "	16, 32.	II cu "	26, 31.	"	14, 27.	"	—
18. "	17, 2.	II cu "	28, 18.	"	—	"	—
19. "	18, 11.	II cu "	26, 39.	"	14, 36.	"	22, 41.
20. "	18, 20.	II cu "	36, 55.	"	—	"	—
21. "	18, 37.	II cu "	27, 11.	"	15, 2.	"	23, 3
22. "	20, 23.	II cu "	16, 19, 18, 18.	"	—	"	—

Cu aceste stă în strînsă legătură Christologia — învățătura lui Iisus despre sine. Mult mai de aproape înrudită este Christologia decât cuvîntările. Deosebirea consiste numai întru aceea, că aceleși idei, aceleși doctrine, la Sinoptici le aflăm espuse în mod popular, așa încît din ele rezultă espunerea abstractă dela Ioan. Sinopticii, în ce privește Christologia, stau față de Ioan cam în forma de premise față de concluse.

La Ioan, amăsurat scopului Evangelistului, punctul central al cuvîntărilor lui Iisus este El însuși, sau vorbind cu cuvintele lui Luthardt op. cit. 189: „Tema Evangheliei a patra este cuvîntul cel mare: eu sum.“ El este unul și totul de ce are omenirea trebuință spre mîntuire, El este Christosul: lumina, viața, calea și adevărul. Astfel vorbește Iisus despre sine în Evangelia după Ioan — cu adevărat în mod dogmatic.

Altmintre se pare, că vorbește la Sinoptici, unde Iisus pășește mai mult ca om practic, îndemnând la îndreptarea vieții și de aci punînd în perspectivă împărăția lui Dumnezeu. Aci este deosebirea. Și totuși în această deosebire este o mare asemănare. În togmai ca și la Ioan, și la Sinoptici Iisus este central, împingîndu-l căruia se invită toate doctrinele sale. Însenăntarea personalității sale este chiar așa de puternic accentuată la Sinoptici, ca și la Ioan. Și la ei cuvintele „eu sum“ au în gura lui Iisus aceeași valoare ce o au la Ioan.

O scrutoătoare privire asupra precidei de pe munte³⁴⁾, a instrucțiunii date celor doisprezece³⁵⁾, și preste tot învățăturile lui Iisus dela Sinoptici, ne încredințează despre adevărul celor dișe³⁶⁾.

Reasumînd rezultatul cercetărilor noastre asupra argumentelor interne, pe cari critica negativă își bazează denegarea autenticității Evangheliei după Ioan, vedem că nici unul din acele nu este întemeiat, și că ele, cercetate mai de aproape dovedesc togmai autenticitatea acestei Evanghelii.

Ne mai rămîne deci să esaminăm și pe al doilea soi de argumente, pe cari după natura lor le-am numit.

2. Argumente esterne, din cari vom cereca mai întăiu pe cel ce se bazează pe

a) Cearta paschalnică.

Din cearta paschalnică a veacului al doilea³⁷⁾ se vede, că Efesenii și preste tot creștinii din Asia mică serbau pascha în 14 Nisan, provocându-se la datina Apostolilor, și în special la Ioan. Evangelia după Ioan însă înregistrează serbarea pasceli în 13 Nisan, în contradicere cu Sinopticii, cari o pun în

14 Nisan. Prin urmare cuprinsul Evangheliei cu respect la paschă stă în contradicere cu praca observată de Ioan. De aci urmează, că Evangelia nu poate fi scrisă de Ioan, căci Ioan nu putea să învețe în un chip și să practiceze în altul. În chipul acesta raționează critica negativă.

Spre resturnarea acestui argument unii bibliicști susțin, că Ioan nu contradice Sinopticii, fiind și la dînsul a se înțelege serbarea pasceli nu în 13, ci în 14 Nisan; alții susținînd contradicerea dintre Ioan și Sinoptici cu respect la cina de pe urmă, pretînd că Efesenii serbau în 14 Nisan pascha jidovească, nu cina cea de taină.

Spre a înfrînge tesa critice negative, noi nu putem recurge la aramele indicate, fiind că ni se par nenaturali, neadeverate. Căci la cea de întăiu o esegesă nesforțată ne arată ce e drept, că Ioan și Sinopticii nu se contradic, dar nu că Ioan are să se esplice în sensul Sinopticilor, ci că și după Sinoptici cina cea de pe urmă a lui Iisus este în 13 Nisan, — la a doua, precum vom vedé Efesenii în adevăr n'au serbat pascha evrească în 14 Nisan.

Efesenii în 14 Nisan au serbat pascha. Acesta este faptul. De unde a provenit? Respunđînd la această întrebare, vom deslega, așa credem, nodul, nu-i vom dice gordian, ci paschalnic. Biserica din Efes, ca și alte multe din Asia mică, a fost întemeiată de Apostolul Pavel. Aceste biserici au primit dela Pavel și învățătura în privința cinei de taină. Pavel însă cina cea de taină o împreună cu aducerea aminte de moartea Domnului³⁸⁾. (Va urma).

³⁷⁾ Eusebiu h. e. V, 23—25.
³⁸⁾ I Corint. 11, 23—26.

Bursa de Viena și Pesta
din 26 August 1880

	Viena	Pesta
Renta de aur	109,25	109,35
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	82,25	83,25
II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	99.—	99,50
Oblig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient. ung.	86,75	87,75
Împrumutul drumurilor de fer ung.	125,75	126.—
Obligațiuni ung. de recumpărarea pămîntului	94,90	95.—
Obligațiuni ung. cu clausulă de sorfire	94,25	94.—
Obligațiuni urbanele temeciene	94.—	93,25
Obligațiuni urb. temeș. cu clausulă de sorfire	93,50	93.—
Obligațiuni urbanele transilvane	94,25	94,25
Obligațiuni urbanele croato-slavo-voionice	94,50	—
Obligațiuni ung. de recumpărarea locuinei de vin	93,50	94.—
Datorie de stat austriacă în hârtie	72,75	72,80
Datorie de stat în argint	73,65	73,80
Renta de aur austriacă	88,25	88.—
Sorfi de stat dela 1860	132.—	132.—
Acțiuni de bancă austro-ung.	855.—	855.—
Acțiuni de credit austro-ung.	239,50	239,60
Acțiuni de bancă de credit ung.	260,50	261.—
Sorfi unguresci cu premii	110,50	111,75
Sorfi de regularea Tisei	109,90	110.—
Argint	—	—
Galbin	5,58	5,57
Napoleon	9,96	9,96
100 marcs nemțesci	57,90	57,85
London (pe poliția de trei luni)	117,90	117,75

Economico.

Sibiu 24 August m. Pro hectolitru: Grâu fl. 7.—8.; grâu scierat fl. 5,50—6,50; scieră fl. 5,10—5,50; Orz fl. 4,20—4,60; Ovăs fl. 2,30—2,70 Cukur fl. 4,80—5,20; Mălaiu fl. 7.—8.; Cartofi fl. 1,10—1,30; Semănă de decănapă fl. 7.—7,50; Mazare fl. 6,50—7,50; Linte fl. 11.—12; Fasole fl. 6.—7 pro 50 chilo; Făină de păne fl. 7,50; Slănină fl. 36—38; Unsoare de porcă fl. 32—35; Sîn brut pro 50 chilo fl. 30—32; Sîn de luminări fl. 23—25; Luminări de sîn 50 chilo fl. 28—29; Săpun fl. 19—20. Fân 50 chilo fl. 0,80—1.; Cănepă pro 50 chilo fl. 17-19. Lemne vîrtoase de foc pro metrucub fl. 3.— Spirit pro grad 55—60 cr. pro chilo: carne de vită — cr.; Carne de vițel 36—50 cr. carne de porc 46—50 cr. carne de berbec 24—26 cr.; ouă 10 de 20 cr.

Arad, 21 August n. Pro hectolitru grâu: fl. 10—10,60; scieră fl. —9;— ovăs fl. 5,30—5,50; orz fl. 5,30—5,50;—; cukur fl. 6,50—6,70; Spiriten grov. fl. 32,25—32,50; en detail 32,75—34,75 fl. per 100 litru s. Intro toate cerealele din țîrg au fost în cantități mai mari grăul. Celelalte au fost foarte rău reprezentate cu deosebire cukurul și ovăsul dar pentru aceea au fost apoi și foarte scumpe. Timpul meru ploios a fost altmintrelea vina principală la toate aceste.

Estras din foaia oficială „Budapesti Közlöny.“

Licitățiuni: în 21 Septembrie și 31 Octomvre imob. Catarinei Hăcker și sofi în Noerich; în 22 Sept. și 22 Oct. imob. lui George Simonis în Tălmați (trib. Sibiu); în 13 Sept. și 13 Oct. imob. lui Albert Imecs în Imecsfalva (judec. cerc. Covasna); în 3 Sept. imob. lui Teodor lui Ioan Făntănar în Lepadia română (judec. cerc. Aiud); în 4 Sept. imob. sofiului lui Stefan Bell în Rod (trib. Ibașfalău); în 6 Sept. imob. lui Iosif Gaspar în Cluj (trib.); în 28 Aug. imob. lui Martin Schneider în Noerich (trib. Sibiu); în 15 Sept. și 15 Oct. imob. lui Grigorie Kerbully în Gherla; în 25 Sept. și 25 Oct. imob. lui Cristof Nik și sofi în Gherla (judec. cerc.); în 4 Sept. imob. lui Albert Ferenecz în Pataktalva (trib. Odohei); în 22 Sept. și 22 Oct. imob. lui Ilisie Stan Cornea în Sasăuș (trib. Sibiu); în 28 Aug. și 28 Sept. imob. lui Pavel Cadar în Deda (judec. cerc. Reghen); în 3 Sept. imob. lui Decă Ciuta în Săcele; în 4 Sept. imob. lui Michail Mandi în Brașov (trib.).

Nr. 205. 1—3

CONCURS.

Devenind vacant postul de învățătoriu dirigint la scoala capitală gr. or. în Bran, se deschide prin aceasta concurs cu termin până la 7 Septemvre, 1880 st. v., când se va efeptui și alegerea.

Emolumentele sînt: 300 fl. v. a. leafă anuală solvindă în rate decursive din fondul scoalei.

Cuarta liber în edificiul scoalei și 4 orgii de lemne de foc pentru încălđitul cuartirului.

Dela concurenți se recere: ca să fie absolvat cel puțin 6 clase gimnasiale, să aibă pracsă pe terenul învățătoreșe, să aibă deplină cunoștință a limbii maghiare și încetvă și a cei germane, să fie provăđuți cu atestat de botez, că sînt Români gr. or. și cu atestat de calificățiune. Clerici absoluți intrunind toate recerînțele de mai sus vor fi preferăți.

Doritorii de a ocupa acest post sînt avisați a și așterne suplicile lor bine documentate la subscrisa eforie școlară, adresate președintelui ei Ioan Moșoiu paroch în Șimon până la terminul prefipt.

În conțelegere cu reverendisimul d. protopresbiter Iosif Barac, ca administrator al tractului Branului.

Bran în 4 August 1880.

Eforia școlară.

ad: Nr. 280. 1880,

CONCURS.

Pentru ocuparea stațiunilor de învățători la scoalele confessionale greco-orientale din ppresbiteratul Gioagiului II, se escrie prin aceasta concurs până la 15 Septemvre a. c. 1880.

Emolumentele la diferitele stațiuni învățătorești sînt, și adecă la stațiunile de clasa I. Balșa 160 fl. și 24 măsuri în bucate. Geoaiu 200 fl. Honorod 200 fl. și 12 măsuri în bucate. Mada 160 fl. și 24 măsuri de bucate. Secărămb 300 fl.

Stațiunile clasa a II-a Almașul mare 150 fl. Băcăinți 120 fl. și 20 măsuri în bucate. Bozeș 150 fl. și 16 măsuri în bucate. Glod 150 fl. Varmaga 150 fl. și 12 măsuri în bucate.

Stațiunile de clasa a III-a Almașul de mijloc 80 fl. Almașul mic 70 fl. și 23 măsuri în bucate. Ardeu 70 fl. și 26 măsuri în bucate. Bacaia 60 fl. Bulbuc 120 fl. și 6 măsuri în bucate. Filia Curpeni 100 fl. și 6 măsuri în bucate. Valea mare 120 fl. 12 măsuri în bucate. Ceru Băcăinței 80 fl. și 14 măsuri în bucate. Cib 100 fl. Feredu 70 fl. și 12 măsuri în bucate. Mermezen Văleni 80 fl. și 12 măsuri de bucate. Nojag 86 fl. și 12 măsuri de bucate. Renghet 100 fl. pro lăngă observarea, că toate stațiunile sînt provăđute cu cuartire libere și cu lemne pentru încălđit; doritorii de a ocupa aceste stațiuni au a și așterne suplicile lor la scaunul protopopesco gr. or. al tractului Geoajului II, până la terminul sus amintit provăđute cu documentele necesare despre calificățiunea lor. — Osebit însă în cât e pentru stațiunea de învățătoriu la scoala confessională din opidul Secărămb cu salariu anual de 300 fl. care se solvește regulat în rate lunare decursive, cuarta liber în edificiul scoalei și 5 orgii lemne pentru încălđit, — se propune ca condițiune ne dispensabilă: a sci perfect cantările și tipicul bisericesc, mai adăogându-se: ca avend competentul la acest post o calificățiune coresponđătoare, va puté în oarele libere a da instrucțiuni private, cari asemenea i vor aduce 50—60 fl. a.

Secărămb, 5 August 1880.
Sabin Piso m. p.,
protopresvit.

Nr. 211 2—3

CONCURS.

Devenind vacant postul învățătoreșe din comuna S. Maria protopresbiteratul Ungurașului se escrie concurs până în 23 Septemvre a. c.

Emolumentele sînt:

1. În bani gata 60 fl. v. a.
2. În bucate 50 vici cuceruz sfărmat, cu măsura veche.
3. 3 orgii de lemne din cari se încăldeșce și scoala.
4. 3 punți de lumini.
5. Hărthie pentru protocole și alte afaceri învățătorești 3 confi.
7. Cuarta în edificiul scoalei și folosirea grădinei.

Doritorii de a concura la acest post trebuie să aibă atestat de calificățiune și să fie gr. or. îndreptându-și petițiunile la subscrisul instruite conform „Statut. org.“ până la terminul indicat.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Fizeș-Sănpetru, 31 Iulie 1880.

Petru Roșca m. p.,
protopresbiter.

Nr. 1541—1880 3—3

CONCURS.

Devenind vacant postul de notar comunale în comuna Topârcea, se escrie concurs cu terminul până în 13. Septemvre a. c. la 6 oare p. m.

Cu acest post sînt împreunete: un salariu anual de 400 fl. v. a. cuarta liber, una soarte de lemne și tacele care s'au statorit deja prin corpul reprezentativ.

Concurenții au de a documenta pe lăngă calificățiunea prescrișă în lege, că știu toate trei limbile patriei. Petițiunile timbrate și provăđute cu documentele referitoare la recerînțele amentite sînt a se așterne pînă în ziua prefiptă la subscrisa pretură. Mercuria în 18 August 1880.

Dela pretura cercului.

Papp m. p.,

³⁴⁾ Mat. cap. 5—7.
³⁵⁾ Mat. cap. 10.
³⁶⁾ O comparare a Christologiei după Ioan și Sinoptici, veđi Luthardt op. cit. pag. 189 seqq.